

ES Padome papildina zemu nodokļu vai beznodokļu valstu un teritoriju sarakstu

Madara Brenčeva

PwC nodokļu nodaļas vecākā konsultante

Viktorija Lavrova

PwC nodokļu nodaļas vecākā konsultante

Šā gada 14. februārī ES Padome nolēma papildināt minēto sarakstu ar četrām jurisdikcijām. Kopumā tajā šobrīd ir iekļautas 16 jurisdikcijas. Sarakstu plānots pārskatīt jau oktobrī. Spēkā esošajos [MK noteikumos Nr. 819](#) iekļautais saraksts ar 12 jurisdikcijām balstās uz ES Padomes 2022. gada 4. oktobrī aktualizēto ES sarakstu. Lai gan šobrīd grozījumi nav ierosināti, izmaiņām jā sagatavojas laikus un jāaplēš to ietekme uz uzņēmuma darījumiem.

ES Padomes darbs gan starptautiskā līmenī, gan ES ietvaros ir vērsts uz labas nodokļu pārvaldības mehānismu ieviešanu un stiprināšanu, godīgu nodokļu piemērošanu un caurspīdību nodokļu jomā, lai cīnītos pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Ņemot vērā negodīgas nodokļu konkurences globālo raksturu, ES Padome ik gadu pārskata zemu un beznodokļu valstu un teritoriju sarakstu, lai veicinātu pozitīvas izmaiņas sarakstā iekļauto jurisdikciju nodokļu tiesību aktos un praksē. Līdz izmaiņu ieviešanai sarakstā bija šādas valstis un teritorijas:

1. Angiljas teritorija;
2. ASV Guamas teritorija;
3. ASV Samoa teritorija;
4. ASV Virdžīnu salu teritorija;
5. Bahamu Sadraudzība;

6. Fidži Republika;
7. Palau Republika;
8. Panamas Republika;
9. Samoa Neatkarīgā Valsts;
10. Tērksas un Kaikosas salu teritorija;
11. Trinidādas un Tobāgo Republika;
12. Vanuatu Republika.

Sarakstā arī Krievija un vēl trīs teritorijas

Kopš šā gada 14. februāra sarakstā ir iekļautas Britu Virdžīnu salas, Kostarika, Māršala salas un Krievija, paplašinot sarakstu līdz 16 valstīm. Saraksta papildināšanai ir dažādi iemesli:

- Britu Virdžīnu salas neievēro ESAO noteiktos informācijas apmaiņas standartus.
- Kostarikai jāizpilda apņemšanās atcelt vai grozīt kaitīgos aspektus, kas attiecas uz tās ārzemju ienākumu nodokļa atbrīvojuma režīmu.
- Pastāv bažas, ka Māršala salās nav pietiekamu ekonomiskās būtības prasību, turklāt peļņai, kas radusies tur reģistrētam uzņēmumam bez reālas saimnieciskās darbības, var tikt piemērota nulles uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) likme.
- Krievija kopš 2022. gada ir pārtraukusi dialogu ar ES nodokļu jautājumos. Līdzīgi Kostarikai, Krievija līdz lēmuma pieņemšanas dienai nebija izpildījusi savu apņemšanos novērst ietekmi, ko rada tās īpašais režīms pārvaldītājsabiedrībām, kas ieviests jau 2018. gadā, lai pasargātu uzņēmumus no starptautiskajām sankcijām. Krievija iepriekš bija apņēmusies reformēt savu likumvidi, taču, vērtējot progresu, Eiropas Komisija norādīja, ka apņemšanās nav izpildīta.

Nodokļa ieturēšana no maksājumiem sarakstā iekļauto jurisdikciju rezidentiem

Saskaņā ar [UIN likuma 5. panta](#) sesto un astoto daļu 20% nodokli ietur no visiem maksājumiem un dividendēm, ko Latvijas rezidenti vai nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības izmaksā juridiskajām, fiziskajām un citām personām, kas atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās. Vienīgais izņēmums – ja izmaksātājam ir bijis pienākums ieturēt iedzīvotāju ienākuma nodokli no procentiem un maksājumiem par intelektuālo īpašumu, tad 20% UIN nepiemēro.

Jāņem vērā, ka VID ir tiesības atļaut neieturēt nodokli no šiem maksājumiem, kam piemērojams 20% UIN, ja ienākuma izmaksātājs pamatoti pierāda, ka maksājumi netiek izdarīti, lai samazinātu izmaksātāja apliekamo ienākumu un nemaksātu vai samazinātu Latvijā maksājamos nodokļus.

DAC6 ziņošanas pienākums

Jāņem vērā arī tas, ka varētu būt jāpilda DAC6 ziņošanas pienākums, ja Latvijas uzņēmums veic –

1. darījumus ar saistītu personu kādā no šīm jurisdikcijām un tie ietver atskaitāmus pārrobežu maksājumus (C kategorijas pazīme);
2. notiek finanšu kontu vai aktīvu pārvešanu uz valstīm vai teritorijām, starp kurām nenotiek automātiska informācijas apmaiņa par finanšu kontiem ar attiecīgā nodokļu maksātāja nodokļu rezidences valsti (D kategorijas pazīme).¹

Ja jūsu uzņēmums ir iesaistīts darījumos ar šo jurisdikciju rezidentiem, iesakām izvērtēt, kā saraksta papildināšana ietekmē maksājumu plūsmas un nodokļu sekas vispār.

---

¹[MK noteikumi Nr. 210](#) par automātisko informācijas apmaiņu par ziņojamām pārrobežu shēmām